

„Art. 5. 1. Minister Sprawiedliwości może w okresie do dnia 31 grudnia 1951 r. powoływać zarejestrowane osoby do pracy we władzach wymiaru sprawiedliwości na okres do jednego roku.

2. Minister Sprawiedliwości może w poszczególnych przypadkach przedłużać okres powołania o jeden rok, a za zgodą osoby powołanej — także na okres dłuższy.“

Art. 3. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świętkowski*

54

U S T A W A

z dnia 18 stycznia 1951 r.

o zakładaniu w budynkach mieszkalnych skrzynek listowych do doręczania korespondencji i czasopism.

Art. 1. 1. W budynkach mieszkalnych o więcej niż dwu kondygnacjach powinny być urządzone skrzynki listowe do doręczania mieszkańcom korespondencji i czasopism.

2. Pomieszczeń suterrenowych i mansardowych (poddasznych) nie wlicza się do ilości kondygnacji.

3. Przepisy ustawy nie dotyczą lokali użytkowych i biurowych.

Art. 2. 1. Obowiązek zakładania skrzynek oraz utrzymania ich w stanie zdającym do użytku ciąży na posiadaczu budynku lub osobie, sprawującej zarząd budynkiem.

2. Wynajmujący może obciążać kosztami nabycia, założenia i utrzymania skrzynek najemców lokali mieszkalnych. Minister Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej określa w drodze rozporządzenia warunki i sposób pokrywania tych kosztów przez najemców.

Art. 3. Minister Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej ustala w drodze zarządzenia warunki techniczne, którym powinny odpowiadać skrzynki, miejsce ich zakładania w budynkach oraz sposób utrzymywania.

Art. 4. Minister Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej i Prezesem Cen-

trznego Urzędu Drobnej Wytwórczości ustala w drodze zarządzenia terminy i kolejność zakładania skrzynek w zależności od miejscowości, dzielnicy miasta i kategorii budynku. Terminy, o których mowa, powinny mieścić się w okresie planu sześcioletniego.

Art. 5. Wykonanie ustawy porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrom: Poczty i Telegrafów, Gospodarki Komunalnej oraz Przemysłu Ciężkiego.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący
Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego:
H. Minc

Minister Poczty i Telegrafów: *W. Szymanowski*

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

Minister Przemysłu Ciężkiego: *J. Tokarshi*

55

U S T A W A

z dnia 18 stycznia 1951 r.

o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenia honoru i godności żołnierskiej.

R o z d z i a ł 1.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 1. Dyscyplina wojskowa jest to ścisłe przestrzeganie przez wszystkich żołnierzy porządku i zasad, określonych w przepisach prawa, w regulaminach lub innych przepisach wojskowych oraz w rozkazach przełożonych.

Art. 2. Podstawą dyscypliny wojskowej jest świadomość każdego żołnierza, iż stoi on na straży wolności,

niepodległości i granic Polski Ludowej przed zakusami imperializmu, na straży władzy ludowej i praw ludu pracującego.

Art. 3. Każdy przełożony obowiązany jest stać na straży dyscypliny wojskowej swoich podwładnych. W przypadku jawnego nieposłuszeństwa albo oporu ze strony podwładnego przełożony obowiązany jest zastosować wszystkie środki, niezbędne dla zmuszania do posłuchu, a w sytuacji bojowej — jeżeli sprawa nie cierpi zwłoki, a inne środki przymusu są nie wystarczające — użyć broni.

Art. 4. Przewinieniem dyscyplinarnym jest każde naruszenie dyscypliny wojskowej.

Art. 5. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają żołnierze w czynnej służbie wojskowej oraz oficerowie i generałowie (admirałowie), nie będący w czynnej służbie wojskowej, za przewinienia, popełnione w czasie noszenia munduru wojskowego.

Art. 6. 1. W postępowaniu dyscyplinarnym wymierza się kary dyscyplinarne o charakterze porządkowym oraz kary: aresztu, służby w oddziale karnym, uprzedzenia o niepełnej przydatności służbowej, odroczenia mianowania na wyższy stopień oficerski, dyscyplinarnego wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, usunięcia z zawodowej służby wojskowej i obniżenia stopnia wojskowego.

2. Kary dyscyplinarne o charakterze porządkowym określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 7. W związku z popełnionym przewinieniem dyscyplinarnym można żołnierza zawiesić w czynnościach służbowych.

Art. 8. 1. Żołnierzom w czynnej służbie wojskowej, odznaczającym się gorliwością w służbie i wykonywaniu zadań bojowych, troską o mienie społeczne i wojskowe oraz osiągnięciami w wyszkoleniu bojowym i politycznym, udziela się wyróżnień.

2. Rodzaje udzielanych wyróżnień określa Minister Obrony Narodowej.

Art. 9. Minister Obrony Narodowej określi władze wojskowe, właściwe do wymierzania kar dyscyplinarnych, zawieszania w czynnościach służbowych i udzielania wyróżnień oraz ich właściwość, tryb postępowania w tych sprawach, sposób wykonywania kar dyscyplinarnych i skutki, które pociąga za sobą ich wymierzenie.

R o z d z i a ł 2.

Odpowiedzialność przed oficerskimi sądami honorowymi.

Art. 10. Oficerowie w czynnej służbie wojskowej ponoszą odpowiedzialność przed oficerskimi sądami honorowymi za czyny, które naruszają honor i godność oficerską, zasady uczciwości i przyzwoitości.

Art. 11. 1. Oficerskie sądy honorowe są wybieralne.

2. Przy rozpatrywaniu spraw oficerskie sądy honorowe kierują się politycznymi i moralnymi wymaganiami, jakim odpowiadać winien oficer, oraz przepisami, normującymi działalność oficerskich sądów honorowych.

3. Przy orzekaniu członkowie oficerskich sądów honorowych są niezawisli.

Art. 12. 1. Oficerski sąd honorowy wymierza kary upomnienia, nagany i surowej nagany.

2. Wymierzając karę nagany lub surowej nagany, oficerski sąd honorowy może wystąpić z wnioskiem o wymierzenie kary dyscyplinarnej.

Art. 13. Ukaranie dyscyplinarne za czyn, za który nastąpiło już ukaranie przez oficerski sąd honorowy, może nastąpić jedynie na wniosek tego sądu.

Art. 14. W toku postępowania przed oficerskim sądem honorowym można oficera zawiesić w czynnościach służbowych.

Art. 15. Minister Obrony Narodowej określi jednostki wojskowe, w których tworzy się oficerskie sądy honorowe, właściwość, skład i sposób wybierania tych sądów, zasady i tryb postępowania przy rozpatrywaniu spraw przez oficerskie sądy honorowe oraz sposób wykonywania ich wyroków.

R o z d z i a ł 3.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 16. 1. Za czyny, za które w myśl obowiązujących przepisów właściwe władze cywilne mogą nakładać kary porządkowe (grzywny), żołnierze w czynnej służbie wojskowej ponoszą wyłącznie odpowiedzialność dyscyplinarną lub przed oficerskimi sądami honorowymi.

2. W przypadkach, określonych w ust. 1, jak również gdy zachodzi potrzeba przymusowego sprowadzenia żołnierza w czynnej służbie wojskowej, właściwe władze cywilne zwracają się do władz wojskowych, które stosują środki, przewidziane w przepisach wojskowych.

3. Nakładanie kar porządkowych (grzywn) lub przymusowe sprowadzanie innych osób, aniżeli określone w ust. 1, a podlegających właściwości sądów wojskowych, następuje przez właściwe władze cywilne na ogólnych zasadach.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio w przypadkach, gdy właściwe władze cywilne uprawnione są do stosowania aresztu jako środka przymuszenia.

5. Uchyła się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. o nakładaniu kar porządkowych, przewidzianych w ustawach o postępowaniu sądowym, na osoby pełniące czynną służbę wojskową oraz o przymusowym sprowadzaniu tychże osób przed sądy powszechne (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 121).

Art. 17. Art. IV przepisów wprowadzających Kodeks Karny Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. z 1944 r. Nr 6, poz. 28) otrzymuje brzmienie:

„Art. IV. 1. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariusze i pracownicy bezpieczeństwa publicznego odpowiadają za wykroczenia wyłącznie w trybie dyscyplinarnym lub przed oficerskimi sądami honorowymi.

2. Pracownicy cywilni administracji wojskowej odpowiadają przed sądami wojskowymi za wykroczenia, popełnione w związku ze służbą lub pracą w administracji wojskowej.

3. W sprawach o wykroczenia popełnione:

- 1) przez inne osoby, aniżeli wymienione w ust. 1, podlegające właściwości sądów wojskowych,
- 2) przez pracowników cywilnych administracji wojskowej, lecz nie pozostające w związku ze służbą w administracji wojskowej — właściwe są sądy powszechne lub władze administracyjne na ogólnych zasadach.“

Art. 18. Uchyła się:

- 1) art. 16 § 2 oraz art. 30 pkt 3 przepisów wprowadzających kodeks karny i prawo o wykroczeniach (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 60, poz. 573),
- 2) art. 60 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 365).

Art. 19. Za karę dyscyplinarną w rozumieniu art. 7 Kodeksu Karnego Wojska Polskiego uważa się również karę, wymierzoną przez oficerski sąd honorowy.

Art. 20. 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszów i pracowników służby bezpieczeństwa publicznego.

2. Określone w niniejszej ustawie uprawnienia Ministra Obrony Narodowej przysługują w stosunku do wojsk wewnętrznych oraz do funkcjonariuszów i pracowników służby bezpieczeństwa publicznego Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 21. 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się również do czynów, popełnionych przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Jeżeli postępowanie przed oficerskim sądem honorowym wszczęte zostało przed wejściem w życie ustawy, prowadzi się je nadal według przepisów dawnych.

Art. 22. Tracą moc obowiązującą dekrety:

- 1) z dnia 26 czerwca 1945 r. „Wojskowe przepisy dyscyplinarne“ (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 219),
- 2) z dnia 26 czerwca 1945 r. „Statut oficerskich sądów honorowych Wojska Polskiego“ (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 217),
- 3) z dnia 26 czerwca 1945 r. „Statut koleżeńskich sądów szeregowych Wojska Polskiego“ (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 218).

Art. 23. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Obrony Narodowej, a w stosunku do wojsk wewnętrznych oraz do funkcjonariuszów i pracowników służby bezpieczeństwa publicznego — Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 24. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Obrony Narodowej: *K. Rokossowski*
Marszałek Polski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego: *St. Radkiewicz*

56

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 12 stycznia 1951 r.

w sprawie zmiany przepisów o dostosowaniu sądów powszechnych do nowych przepisów ustrojowych i o zniesieniu sądów zbędnych.

Na podstawie art. 11 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. z 1950 r. Nr 39, poz. 360) oraz art. XXIII i LVII przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 57, poz. 321) zarządza się, co następuje:

§ 1. W § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 1950 r. o dostosowaniu sądów powszechnych do nowych przepisów ustrojowych i o zniesieniu sądów zbędnych (Dz. U. R. P. z 1950 r. Nr 54, poz. 496 i z 1951 r. Nr 4, poz. 34) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w rozdziale: Województwo białostockie:
 - a) przepis, dotyczący Sądu Powiatowego w Białymstoku, otrzymuje brzmienie:
„Sądowi Powiatowemu w Białymstoku — dla okręgów Sądów Powiatowych w Białymstoku i Sokółce“;

b) przepis, dotyczący Sądu Powiatowego w Łomży, otrzymuje brzmienie:

„Sądowi Powiatowemu w Łomży — dla okręgów Sądów Powiatowych w: Łomży, Wysokiem Mazowieckiem i Kolnie z tymczasową siedzibą w Łomży“;

- 2) w rozdziale: Województwo łódzkie:
 - a) przepis, dotyczący Sądu Powiatowego w Skierniewicach, otrzymuje brzmienie:
„Sądowi Powiatowemu w Skierniewicach — dla okręgu Sądu Powiatowego w Skierniewicach“;
 - b) dodaje się nowy przepis w brzmieniu:
„Sądowi Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej — dla okręgu Sądu Powiatowego w Rawie Mazowieckiej“.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 r.
Minister Sprawiedliwości: w z. *T. Rek*

57

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SZKÓŁ WYŻSZYCH I NAUKI

z dnia 9 stycznia 1951 r.

w sprawie stopnia magistra dla absolwentów byłej Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie.

Na podstawie art. 22 ust. 2 i 110-ust. 1 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o organizacji nauki i szkolnictwa wyższego (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 415) zarządza się, co następuje:

§ 1. Osoby, które w roku szkolnym 1929/1930 lub w latach następnych ukończyły czteroletnie studia na Wydziale Nauk Politycznych i Społecznych lub na Wydziale Prawa i Nauk Ekonomiczno-Społecznych byłej Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie — mogą ubiegać się o stopień magistra prawa, jeżeli nie uzyskały stopnia magistra nauk ekonomiczno-społecznych na podstawie rozporządzenia z dnia 8 października 1935 r. o udzieleniu Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie prawa nadawania niektórych niższych stopni naukowych (Dz. U. R. P. Nr 76, poz. 479).

§ 2. 1. Warunkiem uzyskania stopnia magistra

prawa jest złożenie przez osobę, która przedstawi dowody ukończenia studiów w byłej Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie następujących dodatkowych egzaminów:

- 1) z zarysu ekonomii politycznej,
- 2) z podstaw marksizmu-leninizmu.

2. Egzaminy dodatkowe składa się na jednym z wydziałów prawa szkół akademickich w Polsce, które wyznaczy Minister Szkół Wyższych i Nauki, przed komisją powołaną przez tegoż ministra.

§ 3. Dyplom magistra prawa uzyskana w trybie niniejszego rozporządzenia wydaje szkoła akademicka, w której złożone zostały egzaminy dodatkowe.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Szkół Wyższych i Nauki: *A. Rapacki*

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów.

Redakcja: Prezydium Rady Ministrów — Biuro Prac Ustawodawczych, Warszawa, ul. Krakowskie Przedm. 46/48.
Administracja: Warszawa, ul. Bracka 20.